

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

Byggnadsregistret, RAÄ: kyrkobeskrivningar och administrativa uppgifter.
 Rosell, Ingrid, *Svinnegarns, Enköpings-Näs och Teda kyrkor i Uppland, Sveriges kyrkor volym 111, Uppland band XI:I*, Stockholm 1966.
 Rosell, Ingrid, *Enköpings-Näs kyrka, Upplands kyrkor 163*, Uppsala 1974.
 Upplandsmuseet, handlingar rörande Enköpings-Näs kyrka.

3.2 Kronologisk förteckning

Årtal	Händelse	Källa
1200	Omkring år 1200 byggs på platsen en romansk kyrka med västtorn, långhus och smalare kor med okänd avslutning mot öster.	Byggnadsregistret.
Ca 1300	Det romanska koret revs och kyrkan förlängdes åt öster. Samtidigt byggdes sakristian	Byggnadsregistret
1450-1500	Kyrkan utvidgades åt söder. Korets och långhusets sydmurar flyttades så att en stor salkyrka bildades.	Rosell s 100
1475-1500	Kyrkorummet välvdes med tre stjärnvalv. Valven var rikt dekorerade med kalkmålningar. Vid denna tid byggs också det tunnvalvda vapenhuset.	Byggnadsregistret
1623	Ett gravkor, Gyllenanckarska koret, uppförs på långhusets sydsida väster om vapenhuset i tidens tyskinspirerade renässansstil	Byggnadsregistret
1626	Omfattande reparation av tak, torn och vapenhus.	Rosell 1974 s 7.
1731-33	Ny tornhuv byggs.	Rosell 1974 s 7.
1756-61	Bänkinredningen och läktaren byggs 1758-61 av snickarmästaren Schröder. Även altaret från 1756 har samma upphovsman. Äldre fönsteröppningar förstörades och nya fönster upphöggs.	Byggnadsregistret. Rosell 1974 s 7.
1806	Den tidigare oregelbundna takresningen ändrades och taket fick sin nuvarande profil. Gravkoret försågs med nytt, valmat tak.	Rosell 1974 s 7
1878-79	Invändig restaurering. Väggarna vitkalkades och inredningen målades i vitt. Nya fönsterbågar insattes.	Rosell s 106
1939	Ny invändig restaurering efter förslag av Sven Brandel, Byggnadsstyrelsen. Bänkarna byggdes om, den fasta inredningen målades om, äldre marmorering togs fram på vissa inventarier av konservator John Österlund. Vissa fönsterbågar försågs med blyspröjs.	Rosell s 106
1949	Byggnadsstyrelsen ger tillstånd till installation av elektrisk värmeanläggning.	Upplandsmuseet

1956	Utvändig renovering. Murarna lagades, spritputsades och avfärgades i gult med Snowcem i stället för kalkfärg (enl. BS beslut). Blinderingarna på vapenhusets gavelröste knackades fram. I sakristians östra mur togs en igensatt fönsteröppning upp. Byggnadsstyrelsen ger tillstånd till istandsättande av gamla orgeln	Rosell s 106. Upplands- museet
1976	Utvändig renovering. Arbetena omfattar puts och takplåt mm.	Upplandsmuseet
1993-94	Invändig renovering. Konservatorsarbeten omfattande invändig rengöring av puts samt inventarier. Elarbeten omfattade byte av värmeanläggning. Tornrummet byggdes om till samlingsrum och försågs med toalett.	Upplands- museet
1999	Rengöring och konservering av orgelfasaden.	Upplands- museet